

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

718

Vragen van de leden **Hachchi** en **Sjoerdsma** (beiden D66) aan de Ministers voor Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking en van Defensie over *achterblijvende resultaten om meer vrouwen te betrekken bij militaire vredesmissies* (ingezonden 3 november 2014).

Antwoord van Minister **Ploumen** (Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking) mede ondertekend door de Minister van Defensie (ontvangen 2 december 2014).

Vraag 1

Op welke wijze gaf u op 31 oktober 2014 aandacht aan het nieuws dat het bijna 15 jaar geleden is dat de Verenigde Naties de internationale gemeenschap oproep om meer vrouwen te betrekken bij vredesmissies vanwege het strategisch belang van vrouwen bij VN-vredesmissies?

Antwoord 1

Op 28 oktober jl. werd het jaarlijkse open debat van de VNVR over Vrouwen, Vrede, en Veiligheid gehouden. Nederland legde een verklaring af en benadrukte het belang van een actieve rol voor vrouwen bij vredes- en wederopbouwprocessen. Nederland draagt ook bij met civiele expertise, financiering en substantiële input aan de voor oktober 2015 voorziene VN *High Level Review* over VNVR resolutie 1325. Nederland organiseert in februari 2015 een internationale conferentie over deze resolutie, in het bijzonder over de participatie van vrouwen in de veiligheidssector en in vredesopbouw. Deze conferentie zal gecombineerd worden met een regionale conferentie over vredesoperaties voor potentiële Europese troepenleveranciers voor VN vredesmissies, zoals aangekondigd tijdens de AVVN *Peacekeeping Summit*. Verder zal Nederland capaciteitsopbouw ondersteunen voor vrouwelijke militairen uit troepen leverende landen met het oog op toename van vrouwelijke militaire deelname aan vredesmissies (in VN-verband). Ook blijft Nederland civiele gender-experts beschikbaar stellen voor inzet in multilaterale missies.

Vraag 2

Bent u ervan op de hoogte dat de representatie van Nederlandse vrouwen in het totale aantal VN-vredesmissies slechts 8 procent bedraagt?^{1 2} Zo ja, wat vindt u van dit percentage en het gegeven dat Afrikaanse landen zoals Zuid-Afrika en Zimbabwe het aanzienlijk beter doen dan Nederland waar het gaat om participatie van vrouwen in de krijgsmacht?

Antwoord 2

Ja. Defensie hanteert kwaliteit als primair criterium bij de aanname van nieuw personeel. Sekse speelt in dit proces geen rol. Binnen Defensie is negen procent van de militairen vrouw. Van het burgerpersoneel dat werkzaam is binnen Defensie is 24 procent vrouw (cijfers van eind 2013). In 2013 was van het aantal uitgezonden militairen acht procent vrouw. Dit percentage komt dus globaal overeen met het percentage vrouwelijke militairen binnen de Nederlandse krijgsmacht en reflecteert dus het aandeel vrouwen dat werkzaam is in de organisatie.

Het kabinet acht gender een onmisbare component in militaire operaties, omdat het Defensie operationeel versterkt. De focus ligt op de operationele relevantie; het inzetten op vrouwelijke deelname binnen een crisisbeheersingsoperatie is – conform VNVR resolutie 1325 – één van de componenten. Daarnaast dient het missiepersoneel zich bewust te zijn van de gender dimensie in operaties en die te integreren in hun werk. Verder kijkt Defensie naar wat nodig is aan personele specialisaties (kwaliteit) in de diverse fasen van een operatie. Het is mogelijk dat in sommige fasen gemengde compositie (mannen en vrouwen) van groter belang is dan in andere fasen.

Vraag 3

Bent u bereid om nader onderzoek te doen naar de oorzaken van de exclusiviteit van vrouwen binnen de Nederlandse krijgsmacht en de VN-vredesmissies?

Antwoord 3

Nader onderzoek achten wij nu niet opportuun. Het uitgangspunt van het ministerie van Defensie blijft dat kwaliteit voorop staat, ook gezien vanuit een genderperspectief. Het behalen van de opdracht is leidend (wat is er nodig voor de missie?) en daartoe worden mannen en vrouwen ingezet op taken die het best aansluiten op hun persoonlijke kwaliteiten.

Vraag 4

Deelt u de mening dat Nederland de ambitie moet hebben om tot één van de best presterende landen ter wereld te behoren wat betreft genderneutraliteit in de krijgsmacht en de VN-missies? Zo ja, hoe geeft u vorm aan die ambitie?

Antwoord 4

Ja. Het zijn of worden van één van de best presterende landen ter wereld wat betreft gender in de krijgsmacht, past in de algehele ambitie van Defensie. Zie verder het antwoord op vraag 2.

Vraag 5

Wat mag in 2015, het laatste jaar van het huidige Nationaal actieplan ter uitvoering van resolutie 1325, concreet van u worden verwacht om meer vrouwen betrokken te krijgen bij militaire vredesmissies? Welke (extra) maatregelen neemt u om die ambitie te realiseren?

Antwoord 5

Zie ook het antwoord op de vragen 1, 2, 3 en 4. De volgende onderwerpen maken deel uit van de agenda voor de toekomst van het personeelsbeleid. Zo is gerichte aandacht voor werving en behoud van mannen, vrouwen, allochtonen en oudere medewerkers een relevante factor. Dit impliceert meer aandacht voor bewustwording van diversiteit en de voordelen van diversiteit

¹ http://journalistiek.npo.nl/dossiers/defensie/290_79454-de-vn-wil-meer-vrouwen-in-vredesmissies-maar-het-lukt-niet

² <http://www.viceversaonline.nl/2014/07/39341/> & <http://m.trouw.nl/tr/m/nl/4492/Nederland/article/detail/3677414/2014/06/23/Te-weinig-vrouwen-op-VN-vredesmissies.dhtml?originatingNavigationItemid=15>

voor Defensie. Verder is het voor een breed inzetbare krijgsmacht ook van belang om flexibel te kunnen inspelen op veranderlijke kwalitatieve en kwantitatieve behoeften, bijvoorbeeld door de inzet van reservisten. In het verleden is een aantal maatregelen om arbeid en zorg te combineren reeds ingevoerd (bijvoorbeeld een financiële tegemoetkoming voor kinderopvang wanneer een van de ouders wordt uitgezonden). De bestaande voorzieningen «arbeid en zorg» in relatie tot de uitzending van vrouwelijke militairen blijken adequaat. Ook blijft Nederland civiele gender-experts beschikbaar stellen voor inzet in multilaterale missies.

Vraag 6

Dient het Nationaal Actieplan ter uitvoering van resolutie 1325, welke in 2015 afloopt, te worden herzien en vernieuwd? Zo ja, kunt u uiteenzetten of dit actieplan zal worden aangescherpt op de punten van genderneutraliteit en de promotie en vermeerdering van vrouwelijke vredeshandhavers?³

Antwoord 6

De implementatie van VNVR resolutie 1325 is en blijft een prioriteit in het Nederlandse buitenlandbeleid. Het Nationaal Actieplan 1325 II (NAP 1325) is hier leidend in. Zoals eerder aangekondigd, zal Nederland in februari 2015 een internationale conferentie organiseren over VNVR resolutie 1325. Hierbij zal er ruim aandacht zijn voor het huidige NAP 1325 II. De uitkomsten van de Nederlandse conferentie, de evaluatie van het NAP 1325 en de VN *High Level Review* in oktober 2015, zullen als richtlijn dienen voor de formulering van het nieuwe beleid.

³ <http://www.nap1325.nl/nationaal-actieplan-1325-2012-2015/>